

Onderwerp:	Afdekpleister voor het oog (amblyopie) valt per 1 januari 2009 onder de hulpmiddelen en is dan een te verzekeren prestatie
Samenvatting:	Afdekpleisters worden gebruikt bij de behandeling van de oogheelkundige aandoening amblyopie, het zogenaamde "luie oog". Deze afdekpleisters kunnen niet als verbandmiddel worden aangemerkt; er is immers geen sprake van wondverzorging. Per 1 januari 2009 wordt in de Regeling zorgverzekering een bepaling opgenomen met betrekking tot gezichtshulpmiddelen: "Uitwendige hulpmiddelen voor de visuele functie. Het gaat om uitwendige hulpmiddelen ter correctie van stoornissen van de visuele functie van het oog (...)". De afdekpleister ter behandeling van amblyopie valt hieronder. Dat betekent dat vanaf 1 januari 2009 deze afdekpleisters tot de te verzekeren prestaties behoren.
Soort uitspraak:	SpZ = standpunt Zvw
Datum:	17 november 2008
Uitgebracht aan:	zorgverzekeraar

Onderstaand de volledige uitspraak.

De adviesaanvraag

U vraagt zich af of oogpleisters/afdekpleisters kunnen worden aangemerkt als verbandmiddel en of er een indicatie is voor verstrekking daarvan.

Wet- en regelgeving

Met betrekking tot deze adviesaanvraag zijn de volgende bepalingen van belang.

Zorgverzekeringswet, artikel 10

Het krachtens de zorgverzekering te verzekeren risico is de behoefte aan:
o.m. hulpmiddelen zorg.

Zorgverzekeringswet, artikel 11, derde lid

Bij algemene maatregel van bestuur worden de inhoud en omvang van de in het eerste lid bedoelde prestaties nader geregeld en kan voor bij die maatregel aan te wijzen vormen van zorg of overige diensten worden bepaald dat een deel van de kosten voor rekening van de verzekerde komt.

Deze algemene maatregel van bestuur vindt zijn uitwerking in het Besluit zorgverzekering (hierna: Bzv).

Bzv artikel 2.4

Geneeskundige zorg omvat zorg zoals huisartsen, medisch specialisten, klinisch psychologen en verloskundigen die plegen te bieden, (etc.)

Bzv artikel 2.9, eerste lid

Hulpmiddelen zorg omvat bij ministeriële regeling (de Regeling zorgverzekering) aangewezen, functionerende hulpmiddelen en verbandmiddelen, waarbij kan worden geregeld:
(etc.)

Regeling zorgverzekering (hierna: Rzv), artikel 2.6, eerste lid

De aangewezen hulpmiddelen zijn:

...(a t/m e)

f. gezichtshulpmiddelen als omschreven in artikel 2.13

Rzv artikel 2.6, tweede lid

De aangewezen verbandmiddelen zijn: verbandmiddelen toe te passen bij een ernstige aandoening waarbij een langdurige medische behandeling met deze middelen is aangewezen.

Rzv artikel 2.13

(de omschreven gezichtshulpmiddelen).

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van uw adviesaanvraag heeft de medisch adviseur van het College kennisgenomen van de stukken. De medisch adviseur deelt het volgende mee:

Amblyopie¹

Amblyopie is een visusdaling aan één oog, die niet met een bril te corrigeren is en waarvoor geen organische oorzaak kan worden aangewezen.

De normale ontwikkeling van beide ogen verloopt afzonderlijk en onafhankelijk van de oogstand tot 16 à 18 weken na de geboorte. Vanaf dat moment wordt gekozen voor binoculaire of monoculaire ontwikkeling en kan amblyopie ontstaan.

Amblyopie belemmert de ontwikkeling van het stereozien.

Bij deprivationamblyopie gaat het om amblyopie veroorzaakt door congenitale media-troebelingen en anisometropie.

Bij suppressieamblyopie gaat het om strabismus. Scheelzien is de meest voorkomende factor voor het lui oog. Het beeld van het strabierende oog wordt gesupprimeerd, de fovea verliest zijn functie voor gezichtsscherpte en het oog wordt lui.

Behandeling

Een lui oog is goed te behandelen mits op tijd de juiste therapie wordt ingesteld (in de tweede lijn: oogarts en orthoptist). Ook de NHG-standaard 'refractieafwijkingen' beveelt aan om kinderen tot 6 jaar met een visus < 1,0 altijd naar de oogarts of orthoptist te verwijzen in verband met kans op (ernstige) hypermetropie eventueel met strabisme en/of amblyopie.²

Van wondverzorging, de functie waarvoor verbandmiddelen dienen, is hier geen sprake. Met name is geen sprake van een wond die een vertraagde of gestoorde genezing vertoont, van een chronische inflammatoire huidaandoening, een brandwond, een fistel, een verhoogd risico op decubitus of een ernstige zwelling van weke delen c.q. veneuze of lymfatische stuwings, waarbij langdurige compressietherapie noodzakelijk is (langer dan twee weken).³

Het is duidelijk dat het hier om een oogheelkundige aandoening gaat, die wordt behandeld met gebruik van een afdekpleister op het goede oog.

Juridische beoordeling

Gelet op het advies van de medisch adviseur en op de regelgeving, moet strikt genomen worden geconcludeerd dat afdekpleisters ter behandeling van amblyopie thans geen te verzekeren prestatie zijn. Zij kunnen enerzijds niet als verbandmiddel worden aange-merkt en anderzijds komen zij niet voor bij de gezichtshulpmiddelen als omschreven in artikel 2.13 Rzv: de brillenglazen, de contactlenzen, de bandagelenzen en de bijzondere optische hulpmiddelen.

¹ Stilma JS, Voorn Th.B. (red). Oogheelkunde. Bohn Stafleu van Loghum Houten 2008

² NHG-standaard M12 : Refractieafwijkingen. NHG 2003

³ Rapport van 27 april 1995, nr. 663 van de Ziekenfondsraad

In de praktijk blijkt dat deze afdekpleisters vaak als verbandmiddelen worden verstrekt of vergoed. Zij dienen echter een andere functie dan (afdek)pleisters voor wondverzorging en wondpreventie.

Wijziging Regeling zorgverzekering (Rzv) per 1 januari 2009.

Met de per 1 januari 2009 te wijzigen bepaling met betrekking tot gezichtshulpmiddelen, waarbij dan sprake zal zijn van een zogenoemde functiegerichte omschrijving van visuele hulpmiddelen, zal het probleem zijn opgelost. Als te verzekeren prestatie wordt dan benoemd: "Uitwendige hulpmiddelen voor de visuele functie". De volledige omschrijving (in artikel 2.13 Rzv.) komt dan als volgt te luiden:

Hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6, eerste lid, onderdeel f, omvatten uitwendige hulpmiddelen ter correctie van stoornissen van de visuele functie van het oog en van functies van aan het oog verwante structuren, met uitzondering van brillenglazen of filterglazen inclusief montuur.

Gelet op de definitie van amblyopie in het advies van de medisch adviseur en de behandeling daarvan met afdekpleisters, mag geconcludeerd worden dat het hier om een hulpmiddel gaat ter correctie van een stoornis van de visuele functie van het oog. Dat afdekpleisters (te gebruiken bij amblyopie) niet genoemd worden in de toelichting op deze nieuwe bepaling doet daar niet aan af. Gezien de formulering van de nieuwe bepaling (zie hierboven) kunnen deze afdekpleisters vanaf 1 januari 2009 onmiskenbaar tot de te verzekeren prestaties worden gerekend.

Advies van het College

Het College adviseert u om uw beleid ten aanzien van de verstrekking, c.q. vergoeding van afdekpleisters ter behandeling van amblyopie tot 1 januari 2009 ongewijzigd te laten. Vanaf genoemde datum kunnen deze afdekpleisters als hulpmiddel ter correctie van een stoornis van de visuele functie van het oog worden aangemerkt.